

HET ROMEINS MUSEUM

**Beleidsplan Stichting Het Romeins Museum
2024-2026**

Inhoud

Samenvatting	3
Inleiding	6
1. Ambitie	8
2. Stichting Het Romeins Museum	9
3. Positionering Het Romeins Museum	12
4. Doelgroepen	14
5. Doelstellingen Stichting Het Romeins Museum in 2024-2026	15
6. Financiën	16

Contactgegevens

Stichting Het Romeins Museum

Coriovallumstraat 9

6411CA Heerlen

Bezoekadres: het museum is gesloten sinds 8-10-2024 wegens nieuwbouw

Telefoon: 045-5605100

E-mail: info@hetromeinsmuseum.nl

RSIN: 866894135

KvK-nummer: 94792828

Samenvatting

Ambitie

De voorloper van Het Romeins Museum - het Thermenmuseum - sloot op 8 september 2024 de deuren. Aanleiding hiervoor is een ingrijpende nieuwbouw van het museum gecombineerd met een hoger ambitieniveau, namelijk: een beeldbepalend museumgebouw én museumorganisatie met een landelijk en euregionale ambitie.

Het Romeins Museum krijgt een nieuwbouw midden in Heerlen, in het hart van de Romeinse nederzetting Coriovallum. Het museum zal het Romeinse badhuis uit ca. 63 voor Chr. als museaal topstuk – en erfgoed – beheren, behouden en presenteren voor onze en toekomstige generaties. Het Romeins Museum zal het eerste Romeins Museum in Nederland zijn dat zich richt op de Romeinse geschiedenis in de regio tussen Maas en Rijn, over de huidige landsgrenzen heen:

Het Romeins Museum. De tijd verrassend vooruit. Het Romeins Museum draagt de geschiedenis van de Romeinse tijd over aan de huidige en toekomstige generaties. We bieden reflectie door tijdsdiepte: een beter begrip van onze tijd, ons leven door een grote perspectief op tijd. We richten ons over de huidige grenzen heen en verbinden ons met andere partners in de Euregio en daar buiten die ook het Romeinse verleden toelichten.

Op 26 juni 2024 besloot de gemeenteraad van Heerlen tot krediettoekenning waarbij de belangrijke stap werd gemaakt om de starten met de bouw van het bijzondere ontwerp van Kraaijvanger Architects en TomDavid Architecten. In de periode 2025-2027 vinden de bouwwerkzaamheden plaats, in het najaar 2027 zijn de bezoekers weer welkom in en rond het Romeinse badhuis in een prachtig ingericht museum.

Relatie gemeente Heerlen

De gemeente Heerlen is en blijft eigenaar van het museumgebouw en de collectie. De gemeente verhuurt vervolgens het gebouw aan stichting Het Romeins Museum. Vanaf 2027 ontstaat er een subsidierelatie tussen gemeente en stichting Het Romeins Museum.

Het Romeinse badhuis is een uniek rijksmonument en vormt samen met de gemeentelijke collectie de basis om het verhaal te vertellen van het Romeinse verleden van Heerlen zelf en de Romeinse regio gelegen aan de LIMES, de noordgrens van het Romeinse Rijk. Het rijksmonument vereist bijzondere beheer- en behoudsomstandigheden en dit beheer vraagt om de investering in een nieuw museumgebouw met goed klimaat. Tijdens de nieuwbouw wordt het rijksmonument ter bescherming ingepakt en samen met de Rijksdienst van Erfgoed gemonitord. De overige gemeentelijke Romeinse collectie is in de periode van dit beleidsplan tijdelijk opgeslagen in externe depots. De gemeente is tot 2027 verantwoordelijk voor het behoud en beheer van de collecties.

Om de ambitie en het merk Het Romeins Museum te laden wordt tijdens de nieuwbouw op locatie(s) tijdelijke programmering georganiseerd. Stichting Het Romeins Museum werkt hierin als opdrachtgever nauw samen met het faciliterend team Historisch Goud van de gemeente Heerlen die in de afgelopen jaren de voorloper Thermenmuseum hebben gedragen vanuit hun kennis en ervaring met educatie en de collectie. Vanaf 2027 zal de voorbereiding voor de exploitatie van het nieuwe museumgebouw taak van de stichting worden.

Stichting

Dit beleidsplan zet de koers uit hoe deze ambitie te ondersteunen in de jaren 2024 tot en met 2026. Stichting Het Romeins Museum is op 26 augustus 2024 opgericht ten behoeve van de toekomstige exploitatie van het nieuwe museum. Dit zal echter niet eerder plaatsvinden dan september 2027. Daar waar de gemeente en partners garant staan voor de financiële kosten en uitvoering van het nieuwe museumgebouw – gebouw en collectie zullen in eigendom blijven van de gemeente – zet de stichting zich in deze transitieperiode in om te voorzien in de financiële voorwaarden van de inrichting van het museum. De focus van de stichting ligt op het verwerven van derde geldstromen om de bovengenoemde ambitie te realiseren. Dit is één van de doelen die in de statuten benoemd zijn; de doelen die betrekking hebben op de exploitatie van het museum staan in relatie tot de oplevering van de nieuwbouw van het museum.

Publiek en fondsenwerving

Als je ambitie hebt dan moet de wereld dat ook weten, zo bouwen we aan het merk zolang er fysiek gebouwd wordt en het museum gesloten is en zo geven we ook aan hoe we impact willen gaan maken in het nieuwe museum en worden we interessant voor potentiële gevers. De communicatiestrategie voor Het Romeins Museum is opgezet in drie fases: in 2024 is de nieuwe naam Het Romeins Museum geïntroduceerd. Er wordt ingezet op de groei van de naamsbekendheid en de lobby ten aanzien van de realisatie van het nieuwe museumgebouw. Dit wordt uitgebouwd in fase 2 in 2025 en 2026 met de programmering op de alternatieve locatie maar ook de communicatie over de bouw van het nieuwe museum. Doel is de realisatie van een vriendenkring, donateurs/sponsors en fondsenwerving om een groeiende belangstelling van het publiek dat geïnteresseerd is in geschiedenis, erfgoed en Romeinse cultuur te kunnen bedienen in het nieuwe museumgebouw. Fase 3 zal zich daarom richten op de communicatie over de opening van het nieuwe museum. De merkpositionering en de nieuwe visuele identiteit van Het Romeins Museum wordt in deze periode meteen ingezet als onderbouwing van het nieuwe merk: *'Het Romeins Museum. De tijd verrassend vooruit'*

Jouw ligbad is 37% Romeins

Bouw mee via
hetromeinsmuseum.nl

**HET
ROMEINS
MUSEUM**

Wist je dat de Romeinen ons badderen
hebben gebracht? Dit en meer is straks te
ontdekken in 'Het Romeins Museum' in Heerlen.

De tijd verrassend vooruit

Inleiding

Het Thermenmuseum – de voorloper van Het Romeins Museum – herkenbaar aan zijn vernieuwende staalconstructie werd in 1977 geopend door prins Claus. Gebouwd om het belangrijke Romeins erfgoed te behouden voor de toekomst bleek het gebouw echter niet te volstaan in de beheersing van het interne klimaat. In 2013 luidde de conservator de noodklok met de mededeling dat de opgravingsite op 17 plaatsen instabiel was en op zeker 138 plekken beschadigd. De beschadigingen zijn ontstaan enerzijds door de ongunstige klimaatomstandigheden in de museumhal met extreme temperatuurschommelingen en een te hoge vochtigheidsgraad. Onderzoek en restauratie van het Romeinse badhuis volgde en hieruit werd de waarde van dit rijksmonument niet alleen bevestigd maar ook de bouwgeschiedenis en ouderdom genuanceerd én het belang van dit monument onderstreept.

Het Thermenmuseum was samen met Kasteel Hoensbroek onderdeel van Historisch Goud, een gemeentelijke organisatie van Heerlen. Vanuit de ambitie het Thermenmuseum door te ontwikkelen in een Romeins museum met landelijk bereik en euregionaal belang is gekozen voor een toekomstige exploitatie van het nieuwe museumgebouw door een stichting; cultureel ondernemerschap en de keuze voor inhoudelijk elkaar versterkende partnerschappen zijn daarin leidend geweest. De periode 2024 tot en met 2026 vormt de transitieperiode waarin Stichting Het Romeins Museum vanuit opdrachtgeverschap zich door ontwikkelt naar werkgeverschap waarmee de externe verzelfstandiging van de museumorganisatie in 2027 wordt gerealiseerd.

Heerlen investeert in kunst en cultuur, alleen Amsterdam en Rotterdam investeren per inwoner meer in cultuur dan Heerlen. De stad investeert in haar centrum door openbare ruimte en belangrijke voorzieningen naar een nieuw niveau te tillen met als doel bezieling en gevoel voor schoonheid en creativiteit terug te brengen. Naast een sociale stad wordt er ook gebouwd aan een toekomstperspectief waarin je je prettig voelt, kan genieten van wat de stad te bieden heeft en inwoners en bezoeker hun talenten kunnen ontplooiën. Waar mensen trots zijn op hun stad. Een stad die ontstond op een kruispunt van Romeinse wegen waarin nieuwe ontmoetingen zorgden voor nieuwe ideeën waardoor een stad en samenleving werd opgebouwd. Het Romeins Museum is één van de ankers waarmee een impuls gegeven wordt aan de regionale identiteit en het culturele klimaat. Het bewaart en eert een belangrijke plek van herinnering bij het verhaal van de stad Heerlen. Drie begrippen zijn daarbij leidend: kwaliteit, identiteit en experiment.

De gemeente Heerlen als initiatiefnemer ambieert niet alleen een nieuwe overkapping voor het Romeins badhuis maar ook een 21^e eeuwse museum voor verhalen die ervoor zorgen dat erfgoed in de harten van de mensen komt, zodat zij ervaren waarom het belangrijk is erfgoed te bewaren voor nu en voor later. Een inspirerend museumgebouw en een aansprekende manier van presenteren zijn essentieel om van een bezoek een beleving te maken en het verhaal te laten beklijven. Kraaijvanger Architects/TomDavid Architecten ontwierpen een beeldbepalend museum met een nationale en internationale ambitie en uitstraling, dat ons erfgoed optimaal beheert, behoudt en presenteert en van elk bezoek een unieke ervaring maakt. Kwaliteit is leidend.

De ingreep kent 4 aspecten:

- uitbreiden, waarbij een logistiek duidelijke opzet wordt gecreëerd;
- eenheid brengen in de versnipperde en betekenisloze buitenruimte;
- technisch verbeteren en tegelijkertijd
- beleefbaar maken van het badhuis; voorzien in een passende expressie.

Het ontwerp kent twee modules, de badhuiszaal en de museummodule. Om het Romeinse badhuis komt een nieuwe muur van Romeins metselwerk. Het nieuwe museumdeel wordt bekleed met keramische panelen, gebaseerd op de plaatselijke traditie van pottenbakken. Onder dit opgetilde volume ligt een ruime entree aan een groen pleintje. Langs de expositiezalen loopt een hellingbaan waarlangs je afdaalt naar de omloop van het badhuis. Een pad leidt vlak langs het monument. Het ontwerp biedt een museum met een goede museale logistiek met onder andere een ruime entree met museumwinkel en horeca, twee *immersive experiences*, twee expositiezalen voor een tijdelijke en permanente presentatie en een educatieruimte en auditorium. Daarnaast zal het Romeins badhuis op een innovatieve manier worden geïntegreerd in het ontwerp van het museumgebouw.

Het ontwerp is verrassend logisch en maakt efficiënt gebruik van het bestaande. Het is groen, gastvrij en geworteld in de Heerlense cultuur. Het museum is functioneel en flexibel, zodat het verhaal in steeds nieuwe vormen verteld kan worden. Bovenal is het nieuwe museum een aansprekende compositie van monumentaal en nieuw die zelfverzekerd de Romeinse grondvesten van Heerlen uitdraagt.

Samen met andere investeerders wordt gewerkt aan de realisatie van dit nieuwe museumgebouw dat eigendom blijft van de gemeente Heerlen. Het museumgebouw heeft als belangrijkste functie het beheer, behoud en presentatie van het rijksmonument en de gemeentelijke Romeinse collectie, een taak waarvoor de gemeente verantwoordelijk is maar welke uitbesteed gaat worden aan Stichting Het Romeins Museum. De gemeente zal financieel en projectmatig verantwoordelijk zijn voor de casco bouw van het museumgebouw en de nieuwbouw realiseren in nauwe samenwerking met stichting Het Romeins Museum. De gemeente gaat het museumgebouw, na realisatie, verhuren aan de stichting.

1. Ambitie

Heerlen is een stad met een geschiedenis van meer dan 2000 jaar gekenmerkt door verschillende fasen waarin iedere keer weer pioniers deze locatie en het landschap op een nieuwe manier hebben ingericht. Het Romeins badhuis symboliseert als tastbaar erfgoed in het hart van de stad het fundament van de huidige stad, in de Romeinse tijd ontwikkelde hier de eerste nederzetting op een kruispunt van twee wegen: Coriovallum.

Na jaren van zorgvuldig onderzoek en restauratie, is de erfgoedwaarde van dit rijksmonument de aanjager voor een ambitieuze koerswijziging binnen de gemeente Heerlen ten aanzien van het museum en de museumorganisatie met als doel het Romeins verleden van de stad meer zichtbaar en beleefbaar te maken. Het badhuis is het enige Romeinse gebouw in de Collectie Nederland dat niet alleen het verhaal van Heerlen vertelt maar ook de Romeinse geschiedenis van de regio. Het is een sleutelstuk binnen de Canon van Nederland in het tijdsvenster van de LIMES, de Romeinse grens die sinds 2021 Unesco WereldErfgoed is. Vier eeuwen lang hebben mensen uit alle windstreken elkaar ontmoet in dit Romeinse badhuis. Nergens anders dan in Heerlen kan het eerste Romeins museum van Nederland gevestigd worden, de nieuwe naam is dan ook niet meer dan logisch: Het Romeins Museum.

De route naar deze ambitie begon met een haalbaarheidsonderzoek door Berenschot in 2019, gevolgd door een unaniem in de raad aangenomen visiedocument in 2021. Hierin werd vooropgesteld dat de gemeente de ambitie van Het Romeins Museum als een beeldbepalend museum met een landelijk en euregionale ambitie en uitstraling omarmde. Met het principebesluit tot verzelfstandiging van de museumorganisatie in 2022 startte het onderzoek naar het verzelfstandigingsproces; er is achter de schermen hard gewerkt aan de vervolgstappen die dat besluit met zich meebrachten om in augustus 2024 tot het definitieve besluit te komen tot de verzelfstandiging en de oprichting van Stichting Het Romeins Museum die vanaf 2027 zorg zal dragen voor de exploitatie van het nieuwe museumgebouw.

Het Romeins Museum wordt hét museum over de Romeinse cultuur tussen Maas en Rijn met een landelijk en euregionale ambitie en uitstraling; een museumorganisatie met een beeldbepalend gebouw dat een landmark in stad en regio is. Het toont het Romeinse badhuis als topstuk binnen een brede programmering over de Romeinse wereld die aantrekkelijk is voor diverse doelgroepen. Doelstelling is een bereik van minimaal 45.000 bezoekers per jaar in het nieuwe museumgebouw.

Het Romeins Museum wil een *portal* van de Romeinse regio worden; het legt verbinding, biedt verdieping tussen programmering binnen de museummuren en programmering buiten de museummuren in de Romeinse regio's met diverse partners zoals het Via Belgica project. De visie van het museum is gebaseerd op de overtuiging dat een museum in de 21e eeuw niet alleen moet informeren, maar vooral inspireren. In deze geest ontwikkelt de organisatie zich van een gemeentelijke entiteit naar een externe verzelfstandigde organisatie met sterk cultureel ondernemerschap, gebaseerd op een projectmatig werkende organisatie. In de periode 2025-2026 is de organisatie een lerende organisatie, die voor het publiek de beoogde koerswijziging zal laten zien en in 2027 klaar staat om de deuren te openen van het nieuwe museumgebouw. Samen met de gemeente en strategische partners als Provincie Limburg bouwen we aan een innovatief museumgebouw, waarin het Romeins badhuis met zorg wordt beheerd, behouden en gepresenteerd.

In 2023 is de nieuwe merkpositionering met de nieuwe naam Het Romeins Museum bepaald. De verhalen van de collectie zullen vanuit het oogpunt van innovatie worden benaderd en op een vernieuwende en inspirerende manier naar het publiek gebracht. Tijdens de bouw van het nieuwe museum laden we het nieuwe merk door te programmeren op alternatieve locatie(s) in Heerlen. Zo bouwen we aan de bovenregionale uitstraling van het museum. Een nauwe samenwerking met het gerenommeerde Rijksmuseum van Oudheden (RMO) en het project Via Belgica is in deze essentieel voor de toekomst. We streven naar een culturele en economische impact die verder reikt dan de muren van het nieuwe museumgebouw. Hiervoor is het belangrijk het museum al tijdens de bouw goed te positioneren, lokaal, regionaal én landelijk. Dichtbij, met overtuiging en op een vernieuwende manier creëren we samen een nieuw hoofdstuk in de culturele biografie van het 2000 jaar oude Romeins badhuis: Het Romeins Museum. De tijd verrassend vooruit.

2. Stichting Het Romeins Museum

2.1 Missie, visie, kernwaardes

Missie (staan)

Het Romeins Museum - met het Romeinse badhuis als nationaal sleutelstuk - draagt de geschiedenis van de Romeinse tijd over aan de huidige en toekomstige generaties. We bieden reflectie door tijdsdiepte: een beter begrip van onze tijd, ons leven door een groter perspectief op tijd.

Visie (gaan)

Het Romeins Museum. Als het Romeins museum in Nederland richten we ons over de huidige grenzen heen en verbinden ons met partners om samen het Romeinse verleden dichtbij te brengen en te inspireren.

Kernwaardes

De waardes staan in verhouding met elkaar en houden elkaar in evenwicht:

We maken het **dichtbij**.

Op de historische plek waar het badhuis is gevonden staat Het Romeins Museum. Het verhaal vertellen we vanuit het perspectief van mensen die destijds daadwerkelijk in Coriovallum en omgeving zijn geweest. Door hun ogen kijken we naar de vernieuwing die de Romeinen brachten en de invloed die dat had op hun dagelijks leven. We brengen het verhaal op verschillende manieren, zodat het aansprekend is voor jong en oud.

We brengen het **met overtuiging**.

We zijn integer maar stevig. Authenticiteit en nuance voel je in alles wat we doen. Tegelijkertijd maken we overtuigde keuzes die we met trots brengen.

En altijd met een **vernieuwend** perspectief of met een vernieuwende interactie Het centrale thema van ons museum is vernieuwing. Dat voel je in alles: in de insteek van onze verhalen, in de soms verrassende perspectieven die we kiezen en in de vernieuwende manieren waarop we die verhalen brengen. Daarin lopen we echt voorop. Over ons zal gepraat worden, omdat we het net even anders doen dan wat je van een museum zou verwachten. We vinden onszelf keer op keer opnieuw uit in de stad die niet anders gewend is dat telkens te doen.

2.2. Hoofddoelen

Bij de oprichting van de stichting op 26 augustus 2024 zijn in de statuten de volgende doelen benoemd.

De stichting heeft als doel de exploitatie – daaronder begrepen het tot stand brengen en in stand houden - van het museum *Het Romeins Museum*, incl. het archeologisch rijksmonument *het Romeins badhuis*. Daarnaast streeft de stichting naar een grotere bekendheid van *Het Romeins Museum* en *het Romeins badhuis*.

Het Romeins Museum, incl. het archeologische rijksmonument, is een permanente instelling in dienst van de gemeenschap en haar ontwikkeling. Het museum is toegankelijk voor het publiek en de stichting is niet gericht op het maken van winst.

Met *Het Romeins Museum* willen we de archeologische collecties (van de gemeente Heerlen en de regio) bijeenbrengen, uitbreiden, in stand houden, verbeteren en aan het publiek presenteren en het archeologisch rijksmonument *het Romeins badhuis* ontsluiten.

De stichting begrijpt hieronder:

- a. Het verwerven van financiële en materiële steun voor de instandhouding, uitbreiding en presentatie van het gebouw waarin *Het Romeins Museum* is gevestigd.
- b. Het verwerven van financiële en materiële steun voor de instandhouding, uitbreiding en presentatie van de archeologische collectie.
- c. Het verwerven van financiële en materiële steun voor de instandhouding en presentatie van het archeologisch rijksmonument *het Romeins badhuis*.
- d. Het in bruikleen verkrijgen en presenteren van archeologische collecties in het bijzonder op het gebied van de Romeinse geschiedenis, niet in de laatste plaats voor zover die geschiedenis betrekking heeft op Heerlen, de regio Zuid-Limburg en de Euregio.
- e. Het uitvoeren van (wetenschappelijk) onderzoek.
- f. Het organiseren van culturele, educatieve en participatieve activiteiten op de schaal van de gemeente Heerlen, de regio Parkstad en de EU-regio.

De stichting beoogt haar doel te bereiken door:

- a. actieve fondsenwerving ter zake van publieke en private middelen;
 - b. de exploitatie en positionering van *Het Romeins Museum* in Heerlen;
 - c. de organisatie van permanente en tijdelijke tentoonstellingen;
 - d. het zijn van kenniscentrum voor Romeinse geschiedenis uit Zuid-Limburg en de Euregio;
 - e. het samenwerken met andere instellingen, zowel nationaal als internationaal;
 - f. het uitvoeren van (wetenschappelijk) onderzoek naar collectie(s) en archeologie;
 - g. het conserveren en restaureren van de collectie;
 - h. het verwerven en in gebruik krijgen van archeologische voorwerpen en collecties;
 - i. de registratie, documentatie en ontsluiting van collecties;
 - j. het doen van publicaties, het houden van lezingen, het geven van onderwijs en verzorgen van opleidingen;
 - k. overige activiteiten voor doeleinden van studie, educatie en genoeg;
- en voorts al hetgeen dat met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, dit alles in de ruimste zin van het woord.

2.3 Bestuursmodel

Stichting Het Romeins Museum hanteert het Raad van Toezicht-model. Dat betekent dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid in handen ligt van de directeur-bestuurder, waarop toezicht wordt gehouden door een Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht heeft daarbij een driedelige taak. De Raad houdt toezicht op het beleid van de directeur-bestuurder en op de algemene gang van zaken in de Stichting en staat de directeur-bestuurder met advies terzijde. In de derde plaats vervult de Raad de rol van werkgever voor de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder zet de strategische lijnen uit en zorgt voor uitvoering van de doelstellingen. De samenstelling, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de onderlinge verhouding tussen de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder zijn vastgelegd in de statuten van de stichting, een reglement voor de Raad van Toezicht en een directiereglement.

De raad van toezicht vergadert gemiddeld zes keer per jaar, veelal samen met de directeur-bestuurder. Het wederzijds functioneren, de onderlinge rolverdelingen en de samenwerking tussen Raad van Toezicht en directeur-bestuurder worden jaarlijks geëvalueerd.

De Raad van Toezicht houdt ieder jaar een zelf-evaluatie met de Governance Code Cultuur als voornaamste leidraad. Van de jaarlijkse zelf-evaluatie wordt een verslag gemaakt. Elk tweede jaar zal de evaluatie extern begeleid worden.

De doelstellingen van de stichting, activiteitenplan, jaarverslag en jaarrekening worden gepubliceerd via de website van Het Romeins Museum conform de digitale publicatieplicht die aan de ANBI-status is verbonden.

2.4 Beloningsbeleid

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vacatievergoeding. Het Romeins Museum volgt de Museum-CAO voor alle medewerkers.

2.5 Codes

Toetsing en verantwoording van het werk van de stichting geschiedt binnen verschillende kwaliteitskaders en in afstemming met de door ons onderschreven codes. De stichting onderschrijft en volgt de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code. De hier genoemde codes zijn vast agendapunt tijdens de raad van toezichtvergaderingen waaraan ook de directeur-bestuurder van Het Romeins Museum deelneemt. De stichting is jong en moet zich ontwikkelen in zijn professionaliteit, (financiële) duurzaamheid en governance. De visie op en toepassing van de codes is in ontwikkeling, de komende jaren worden gebruikt om het volgen van deze codes steeds verfijnder toe te passen. De directeur-bestuurder neemt het initiatief voor het verankeren van de codes in de organisatie en draagt zorg voor het naleven van de codes door de organisatie.

Governance Code Cultuur geeft richtlijnen voor goed, verantwoord en transparant bestuur van en door culturele organisaties en geeft richtlijnen voor toezicht daarop. Stichting Het Romeins Museum onderschrijft de acht principes van de Governance Code Cultuur, die in 2019 zijn vernieuwd, en past deze toe.

De Code Diversiteit & Inclusie betreft de gedragscode van, voor en door de Nederlandse culturele en creatieve sector. Het doel van de code is dat de sector de brede diversiteit en meerstemmigheid in de Nederlandse samenleving representeert. Dat betekent ruimte voor nieuwe verhalen en die verhalen ook laten horen, zien en ervaren. De code omschrijft vier P's: Programma, Publiek, Personeel en Partners. Binnen deze onderwerpen denken we na over de organisatie, aanpak en projecten van de stichting:

- P.1
Programma: de stichting zet zich in om in het nieuwe museum een inclusief beeld van de Romeinse geschiedenis in de regio tussen Maas en Rijn aan te bieden in programmering, onderwijs en activiteiten.
- P.2
Publiek: de stichting is er voor iedereen en in alle activiteiten wordt een zo inclusief mogelijk publiek nagestreefd, hetgeen betekent dat die via diverse kanalen zal worden bereikt.
- P.3
Personeel: Kijkend naar de organisatie wordt er bij vacatures in de toekomst gevraagd om blind te solliciteren.
- P.4
Partners: De Stichting zal met zo divers mogelijke partners samenwerken, bijvoorbeeld het Rijksmuseum van Oudheden, Limburgs Museum en in het Via Belgica project met provincie, gemeentes en ondernemers.

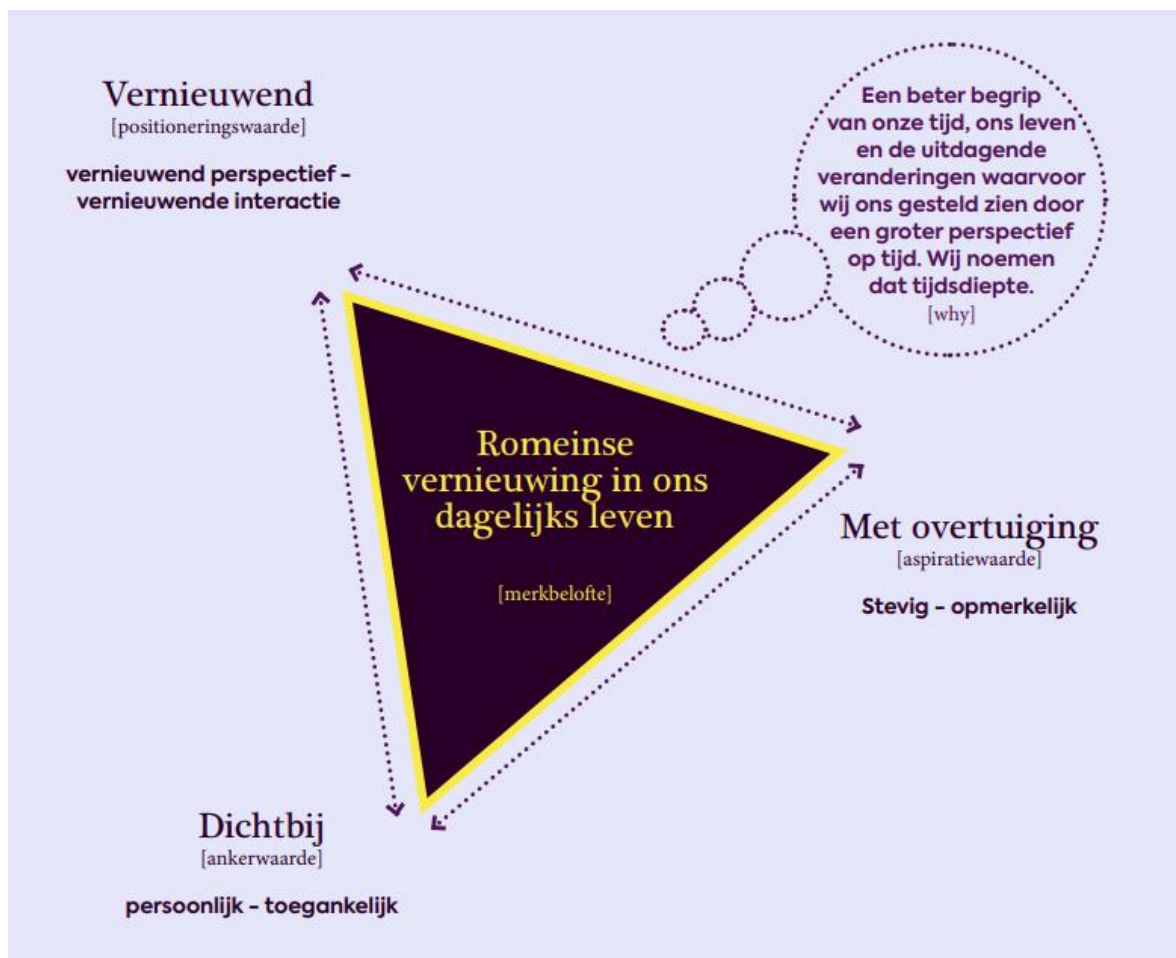
In zijn algemeenheid doet de stichting er alles aan om voor iedereen gelijkwaardig toegankelijk te zijn. Dat strekt zich uit van het fysiek toegankelijk maken van het museum voor mensen die niet goed ter been zijn of voor mensen met een handicap tot en met taalgebruik in de zaalteksten. Ze wil bereiken dat iedereen zich welkom voelt in het museum, ongeacht leeftijd, achtergrond, sexe, opleiding, etc.

De Fair Practice Code is een gedragscode voor ondernemen en werken in de kunst, cultuur en creatieve industrie op basis van vijf kernwaarden: solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie. De code nodigt uit tot kritische reflectie en biedt een handreiking voor hoe te komen tot een toekomstbestendige arbeidsmarkt en beroepspraktijk. Eerlijke en realistische beloning is het oogmerk. Hier zijn we ons in onze werkwijzen voortdurend van bewust. Hieronder vallen een marktconforme beloning voor de werknemers, freelancers en opdrachtnemers.

3. Positionering Het Romeins Museum

Rome is niet in één dag gebouwd. Dat geldt ook voor Het Romeins Museum. De stichting is eind augustus 2024 opgericht; de officiële bouw is in september 2024 gestart, we bouwen aan ons merk. Bij alles wat we doen houden we vast aan ons DNA, de gekozen positionering en onze kernboodschap. De tijd verrassend vooruit.

Pay off: De positionering van het Romeins Museum belicht twee aspecten: de tijdloze aard van menselijk gedrag en de verrassende moderniteit van Romeinse innovaties. Door deze benadering om te keren, worden de Romeinen geportretteerd als vooruitstrevende denkers wier uitvindingen nog steeds relevant zijn. Het museum gebruikt 'confrontaties' waarbij Romeinse karakters moderne uitvindingen claimen, wat een directe link creëert tussen het heden en het verleden. Dit concept wordt samengevat in de slogan "Het Romeins Museum. De tijd verrassend vooruit", die zowel verwijst naar de Romeinse innovaties als naar het vernieuwende karakter van het museum zelf.

- **Merkbeloofte:** de essentie van de positionering in een zin samengevat.

Romeinse vernieuwing in ons dagelijks leven.

- **Ankerwaarde:** dat kenmerk waarin het merk sterk is en die vandaag de dag al wordt waargemaakt. De ankerwaarde is geborgd in het DNA van de organisatie. Om deze te behouden moet er blijvend aan worden gewerkt.

We brengen het dichtbij, maken het persoonlijke en toegankelijk.

- **Aspiratiewaarde:** geeft de groeipotentie weer. Waar kun je je als museum nog ontwikkelen en verbeteren.

We brengen het met overtuiging, we zijn integer maar stevig. Tegelijkertijd maken we opmerkelijke keuzes die we met trots brengen.

- **Positioneringswaarde:** dit is de waarde waarop je naar buiten treedt en het onderscheidt op maakt. In alles wat je doet moet deze waarde voelbaar zijn.

We tonen een vernieuwend perspectief. Dat voel je in alles: in de insteek van onze verhalen, in de vernieuwende manieren waarop we die verhalen brengen.

- **Why:** Hogere doel en overtuiging. Waarom je doet wat je doet

Een beter begrip van onze tijd, ons leven en de uitdagende veranderingen waarvoor wij ons gesteld zien door een groter perspectief op tijd. Wij noemen dat tijdsdiepte.

De tone of voice van Het Romeins Museum is een balans tussen educatieve diepgang en toegankelijke betrokkenheid. De merkwaaarden klinken door in alles wat we doen:

- Dichtbij: de toon is persoonlijk en we spreken de bezoeker aan op gelijkwaardig niveau.
- Met overtuiging: Wij zijn het kenniscentrum over de Romeinse Tijd. Met het badhuis als fundament. Wij dragen onze kennis met stevigheid uit.
- Vernieuwend: We verbinden het verleden met het heden en de toekomst. Met een verrassend perspectief en verrassende middelen of methodes.

De kenmerken van onze tone of voice zijn:

- **Educatief:** Zorg ervoor dat informatie gedifferentieerd en gelaagd wordt gepresenteerd op een inclusieve manier die diepgaand is voor experts, maar ook toegankelijk voor het grote publiek.
- **Toegankelijk:** Gebruik gastvrije en begrijpelijke taal voor alle leeftijden en kennisniveaus, met speciale aandacht voor het verbinden van generaties. Bied alles meertalig aan.
- **Engagerend:** Gebruik storytelling om bezoekers actief te betrekken in hun ontdekkingsreis door de Romeinse geschiedenis.
- **Inspirerend:** Benadruk hoe de innovaties en invloeden van de Romeinen onze huidige wereld vormgeven, waardoor een gevoel van herkenning en bewondering wordt opgewekt.

4. Doelgroepen

Ons publieksbereik richt zich niet alleen op de grootte van het publiek maar ook op een passend publiek en op de betrokkenheid en impact die het museum veroorzaakt. In Het Romeins Museum zal iedere bezoeker nieuwe dingen zien, ervaren en begrijpen. We vertalen de diverse verhalen met de nodige middelen, zodat iedere bezoeker in staat is om zijn blik te verruimen. We zijn er voor iedereen ongeacht de culturele of sociale achtergrond, ongeacht opleiding en ongeacht beperkingen van welke aard dan ook.

Kerdoelgroep

Voor conceptontwikkeling van het nieuwe museum richten we ons op de volgende kerndoelgroep, deze vormt het uitgangspunt bij alles wat we ontwikkelen:

Gezelschap bestaande uit drie generaties waarvan de kinderen tussen 8 en 12 jaar zijn.

Ze zijn voor een korte vakantie in Zuid-Limburg. De volwassenen zijn breed geïnteresseerd en hebben enige affiniteit met (Nederlandse) geschiedenis. Ze willen hun kinderen meer meegeven dan alleen amusement als ze op pad zijn.

Marketing- en mediadoelgroepen

Voor deze beoogde doelgroepen zullen we specifieke producten en diensten ontwikkelen. Ze zijn ook de beoogde doelgroepen waarop wij ons in communicatie (en media inkoop) richten:

- Nederlandse, Vlaamse, Duitse en Franse bezoekers van landhuizen, kastelen, historische musea of leerzame dag-attracties met een historisch thema, die in een straal van 1 uur reizen rond Heerlen wonen of verblijven.
- Met speciale aandacht voor gezelschappen met kinderen vanaf 8 jaar en voor actieve senioren
- Scholieren en docenten van het primair onderwijs (8-12 jaar) en het voortgezet onderwijs in een straal van 1 uur reizen rond Heerlen.
- Inwoners van Heerlen met (enige) culturele en of historische interesse.
- Kennisspecialisten: historici en archeologen uit Europa

Overige doelgroepen

Dit zijn doelgroepen die verder nog betrokken zijn en waar communicatie meestal gericht is op het proces als onderdeel van de dienst of ervaring:

- Medewerkers en vrijwilligers
- Stakeholders bij gemeente, provincie, Euregio
- VVV's, Bureau voor toerisme
- Andere musea en cultuur instellingen
- Vrienden van het museum
- Fondsen, bedrijven, particulieren

5. Doelstellingen Stichting Het Romeins Museum in 2024-2026

5.1 Doelstellingen

Stichting Het Romeins Museum zal het museumgebouw met het Romeins badhuis vanaf 2027 exploiteren, de gemeente Heerlen blijft eigenaar van het museumgebouw en de Romeinse archeologische collectie en documentatie. Daar waar de gemeente en partners garant staan voor de financiële kosten en uitvoering van het nieuwe museumgebouw zal de stichting in deze transitieperiode zich inzetten voor de inrichting van het museum inclusief de financiering van deze inrichting. De focus van de stichting zal liggen op het verwerven van derde geldstromen om de bovengenoemde doelstelling te realiseren. Hiermee pakt de stichting de handschoen op om de voorwaarden te creëren om de exploitatie van het nieuwe museumgebouw met genoemde ambitie in te vullen. Vanaf 2027 zal de stichting als externe verzelfstandigde museale organisatie uitvoering geven aan de exploitatie van het dan op te leveren nieuwe museumgebouw. De stichting heeft tevens als doel te werken aan een sluitende begroting passend bij de beoogde exploitatie en hiervoor ook derdengeldstromen te verwerven.

De doelstellingen van Stichting Het Romeins Museum voor 2024-2026 zijn:

1. Taakstelling werving middelen voor inrichting museumgebouw
2. Het opbouwen van een duurzame relatie met derdengeldverstrekkers en 'Vrienden van'
3. Zichtbaarheid museum
4. Beeldvorming en identiteit

5.2 Prognose acties

De bekendheid van en het draagvlak voor de plannen voor Het Romeins Museum, het Romeinse verhaal en de betekenis voor Heerlen en de regio, moet veel groter zijn voordat met succes de werving gestart kan worden. Daarom is het van belang het merk Het Romeins Museum te laden zodat het gaat 'leven' bij publiek en potentiële geefdoelgroepen. Een deel van de werkzaamheden ten aanzien van de zichtbaarheid museum en beeldvorming en identiteit zal in deze transitiejaren in samenwerking met het team Historisch Goud worden uitgevoerd. Het noodzakelijke personeel wordt gefaciliteerd door team Historisch Goud op basis van een opgesteld werkplan waarbij de stichting de rol van opdrachtgever heeft; budget en personeel voor deze werkzaamheden vallen nu nog onder de gemeente. We werken projectmatig samen vanuit de vastgestelde merkwaarden van Het Romeins Museum binnen de planning van het nieuwbouwproject.

1.	Taakstelling werving middelen voor inrichting museumgebouw • Lobby & fondsenwerving eenmalige en structurele financiële middelen Actie: Fondsen aanschrijven Actie: Lobby uitvoeren bij provincie en rijk
2.	Het opbouwen van een duurzame relatie met derdengeldverstrekkers en 'Vrienden van' • Relatiebeheer Actie: Fondsen- en subsidieverwerving indienen, opvolgen Actie: Schenkingen en nalaten effectueren Actie: Vrienden Het Romeins Museum bestendigen en uitbreiden
3.	Zichtbaarheid museum • Communicatieplan uitvoeren Actie: Nieuws bouw Actie: Laden merk Het Romeins Museum Actie: Communiceren programmering in transitieperiode
4.	Beeldvorming en identiteit • Communicatiecampagne fase 2: merk Het Romeins Museum laden en bouwen Actie: Campagne uitzetten en uitvoeren voor transitiefase Actie: Realisatie van de nieuwe website www.hetromeinsmuseum.nl Actie: Zichtbaarheid in stad met nationaal en regionaal bereik (programmering en evenementen)

6. Financiën

Door financiële middelen te genereren om daarmee het museum in te richten met een hoogwaardige kwaliteit is de stichting klaar om vanaf september 2027 zich in te zetten voor de gestelde exploitatiedoelen met uitgesproken nationale en euregionale ambitie. Het Romeins Museum biedt daarbij een meerwaarde aan de maatschappij op meerdere vlakken: door het beheer en behoud van een bijzondere collectie, door educatie, door beleving, door te verbinden met economische impact voor de stad.

6.1 Inkomsten

Op dit moment is er nog geen exploitatiebegroting voor de jaren 2025 en 2026 bijgevoegd. Deze wordt momenteel voorbereid. Dit betreft echter geen risico omdat de voor die jaren te maken kosten gedekt zullen worden door de gemeente Heerlen.

Wij gaan inkomsten genereren door middel van giften en legaten, alsmede door middel van subsidiestromen van verschillende overheden en fondsen. De stichting zal ondernemers, particulieren en vrienden van Het Romeins Museum gaan benaderen. Dit alles gebeurt op een transparante wijze conform de verschillende codes.

De stichting zal vanaf 2027 een subsidie bij de gemeente Heerlen aanvragen om de doelen van het cultuur- en erfgoedbeleid van de gemeente te realiseren middels de exploitatie van het nieuwe museum. Vanaf medio 2025 zullen er (beperkt) inkomsten uit de exploitatie zijn (betalende bezoekers) als gevolg van de tijdelijke tentoonstellingen in een ander gebouw. Vanaf 2027 is sprake van een structurele exploitatie.

6.2 Uitgaven

De stichting richt zich in 2025 en 2026 voornamelijk op de fondsenwerving en derde geldstromen ten behoeve van de inrichting van het nieuwe museumgebouw en de realisatie van een gezonde financieringsmix aangaande de exploitatie in de toekomst. Uitgaven zijn gericht op de tijdelijke tentoonstellingen en de inrichting van het nieuwe museum.

6.3 Beheer vermogen

Het vermogen zal op een lopende bankrekening dan wel spaarrekening worden geplaatst.

6.4 Prognose schatting inkomsten

Voor de periode van 2024 tot en met 2026 stellen we ons het doel om een bedrag van in totaal 5,635.000 euro te verzamelen voor de inrichting van het nieuwe museumgebouw ten aanzien van publieksvoorzieningen en museale voorzieningen. Deze investering is essentieel voor de inrichting van het nieuwe museum, zodat we dit unieke erfgoed op een passende manier kunnen presenteren en laten beleven.

De prognose voor de geschatte inkomsten voor 2025 stellen we op 2 miljoen; de overige inkomsten zullen in de volgende jaren moeten worden gegenereerd ofwel moet de ambitie worden bijgesteld.

De onderlegger van het vastgesteld bedrag is een nauwkeurig uitgewerkte begroting die vanuit genoemde ambitie is opgesteld. De prognose van het dekkingsplan is opgesteld op basis van het uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek fondsenwerving.

	Begroting inrichting Het Romeins Museum				
Locatie	Visitor journey	Publieksvoorziening	Museale voorziening	Begroting must-have	Begroting wannahave
Website	<i>Ik heb gehoord van Het Romeins Museum. Ik zoek de informatie op, word nog nieuwsgieriger en wil het bezoeken</i>	Website vormgeving, productie		€ 100.000,00	
Entreegebied	<i>Ontmoet de mensen uit de Romeinse tijd. Ze kwamen uit alle windstreken en ontmoeten jou hier in Het Romeins Museum.</i>	Interieurontwerp, productie van balie-, winkel-, horeca- en garderobemeubilair		€ 200.000,00	
			megagrote objecten uit de		€ 60.000,00
		Narrowcasting, bewegwijzering, kassa & ticketing, audiotour uitgifte		€ 155.000,00	
Auditorium	<i>Prikkelen, inspireren, fascineren. Dat is waar Het Romeins Museum voor staat.</i>	Laptop, meubilair, spreekgestoelte, public display, aankleding		€ 25.000,00	
Educatie ruimtes	<i>Prikkelen, inspireren, fascineren. Dat is waar Het Romeins Museum voor staat.</i>	Smartboard, onderwijs- en opslagmeubilair		€ 25.000,00	
Traphuis/lift	<i>Reis met ons mee naar de Romeinse tijd.</i>		drie locaties, één compositie, productie en mediamiddelen		€ 15.000,00
Filmzaal niv. 3	<i>Introductie tijdelijke tentoonstelling over de Romeinse wereld.</i>		Meubilair, beamers, hardware	€ 90.000,00	
Tentoonstellings-zaal niv. 3	<i>Dwaal rond in de Romeinse wereld.</i>	Belichting/spots, zitelementen		€ 100.000,00	
			geving en inrichting	€ 500.000,00	
Handlingruimte/ workshop	<i>Ontdek zelf de Romeinse wereld.</i>	Verlichting, meubilair, verrijdbare opslag		€ 15.000,00	
Rondgang niv. 3-2	<i>Geniet van de architectuur van Het Romeins Museum.</i>				
Immersive experience niv. 2	<i>Via Via.</i>		Beamers, hardware, software	€ 320.000,00	
Digitall mediation	<i>Het Romeins Museum: portal naar de Romeinse regio.</i>		Software, interactief scherm		€ 15.000,00
Rondgang niv. 2-1	<i>Ga mee met de Romeinen de regio in.</i>		drie locaties, één compositie, productie en mediamiddelen		€ 15.000,00
Expozaal niv. 1	<i>Ontmoet de mensen uit de Romeinse regio. Ze kwamen uit alle windstreken en ontmoeten jou hier in de regio en in Romeins Heerlen.</i>		Objecten, teksten, multimedia, hands-on, audiotour, ontwerp.	€ 1.200.000,00	
Immersive experience niv. 1	<i>Ervaar een bezoek aan het Romeinse badhuis.</i>		Beamers, hardware, software	€ 320.000,00	
Rondgang niv. 1-0	<i>Van Romeinse tijd naar Romeinse topstuk.</i>		drie locaties, één compositie, productie en mediamiddelen		€ 15.000,00
Badhuiszaal niv. 0	<i>Sta in de voetstappen van de Romeinen.</i>		Theaterbelichting, verlichting paden	€ 400.000,00	
	<i>De architectuur van het Romeinse badhuis.</i>		productie museaal voetpad ABC, touchscreens	€ 30.000,00	
	<i>Baden als Romeinen.</i>		productie museaal voetpad DEF, audiotour, projecties,	€ 330.000,00	
	<i>Ave. De Romeinen groeten en ontmoeten.</i>		hardware, software, ontwerp, content, geluid, licht,		€ 320.000,00
	<i>Het badhuis prikkelen alle zintuigen.</i>		mogelijkheden om badhuis van 2500m2 voor mensen met beperkingen beleefbaar te		€ 150.000,00
Koffiebar en museumwinkel niv. 0	<i>Bibite, drink!</i>	Inrichting koffiebar, barrista-koffieapparaten (VMF), koelkast, koelingsysteem, vaatwasser, servies, mobiele koffie-, drankunit voor ontvangst groepen.		€ 70.000,00	
Facilitaire voorzieningen		Beveiligingscamera's, omroepsysteem, bewegingsmelder, klimaatcontrollers, technische werkplaats		€ 600.000,00	
Onvoorzien				€ 500.000,00	€ 65.000,00
Totaal per must-have/ wannahave				€ 4.980.000,00	€ 655.000,00
Totaal					€ 5.635.000,00

Prognose dekkingsplan met bijdragen van ▾	Status aanvraag ▾	Bedrag ▾
Diverse subsidies en fondsen	Aangevraagd	€ 170.000,00
	Aangevraagd	€ 319.074,00
	Aan te vragen	€ 995.000,00
	Aan te vragen	€ 245.000,00
	Aan te vragen	€ 75.000,00
	Aan te vragen	€ 40.000,00
	Aan te vragen	€ 60.000,00
	aan te vragen	€ 80.000,00
	Aan te vragen	€ 100.000,00
	Aan te vragen	€ 250.000,00
	Aan te vragen	€ 75.000,00
	Aan te vragen	€ 75.000,00
	Aan te vragen	€ 300.000,00
	Aan te vragen	€ 200.000,00
	Aan te vragen	€ 50.000,00
	Aan te vragen	€ 30.000,00
	Aan te vragen	€ 50.000,00
	Aan te vragen	€ 70.000,00
	Aan te vragen	€ 25.000,00
	Aan te vragen	€ 15.000,00
	Aan te vragen	€ 20.000,00
	Aan te vragen	€ 10.000,00
	Aan te vragen	€ 100.000,00
	Aan te vragen	€ 25.000,00
	Aan te vragen	€ 20.000,00
	Aan te vragen	€ 25.000,00
	Aan te vragen	€ 25.000,00
	Aan te vragen	€ 25.000,00
	Aan te vragen	€ 15.000,00
	Aan te vragen	€ 100.000,00
	Aan te vragen	€ 10.000,00
	Aan te vragen	€ 10.000,00
	Aan te vragen	€ 5.000,00
	Aan te vragen	€ 5.000,00
	Aan te vragen	€ 5.000,00
	Aan te vragen	€ 10.000,00
	Aan te vragen	€ 5.000,00
	Aan te vragen	€ 5.000,00
	Aan te vragen	€ 2.000,00
	Aan te vragen	€ 5.000,00
	Aan te vragen	€ 5.000,00
	Aan te vragen	€ 5.000,00
	Aan te vragen	€ 10.000,00
	Aan te vragen	€ 5.000,00
	Aan te vragen	€ 10.000,00
	Aan te vragen	€ 5.000,00
	Aan te vragen	€ 5.000,00
	Aan te vragen	€ 10.000,00
Sponsoring en mecenaat	Aan te vragen	€ 1.928.926,00
Totaal		€ 5.635.000,00

Jouw beton is 35% Romeins

Bouw mee via
hetromeinsmuseum.nl

**HET
ROMEINS
MUSEUM**

Wist je dat de Romeinen
het gebruik van beton naar ons
land brachten? Dit en meer is straks te
ontdekken in 'Het Romeins Museum' in Heerlen.

De tijd verrassend vooruit